

עיון ראשון

ליצור מחקר, לחקור יצירה - שימוש בדימויים במחקר חברתי בישראל

אפרת הוס, לאה קסן ועינב שגב (עורכות)

באר שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון. 2012. 284 עמודים

בספר זה כרכו העורכות יחד מאמרים של חוקרים שונים לשם עיון באפשרות להשתמש בדימויים ויזואליים בתהליך המחקר. הספר מבקש להציג שימוש בדימויים אלה במסגרות שונות: כנתונים למחקר, כמתודולוגיה מחקרית וכתוצר סופי של מחקרים. בראשית הספר מופיע מבוא מאת ד"ר אפרת הוס, המהווה מסגרת להבנת השימוש בייצוגים ויזואליים והגישות התיאורטיות שמהן צמח. לאחר מכן נחלק הספר לשלושה חלקים: הראשון מציג ארבעה מאמרים ומצביע על אפשרויות שונות לשימוש ביצירות (למשל רישומים ביומני מסע של צעירות בטויל תרמילאים במאמרה של ד"ר עינב שגב) כבסיס להצגת נתונים נוספים במחקר. החלק השני עוסק בשימוש באמנות כמתודולוגיה (למשל ניתוח ציורים במאמרה של ד"ר מירי ברק), ובו ארבעה מאמרים המדגימים זאת. עוד חמישה מאמרים מופיעים בחלק השלישי, שכותרתו אמנות כאובייקט וסובייקט במחקר. העורכות והכותבים ממגוון מוסדות ודיסציפלינות שונות מציעים לקורא מערך מגוון של סוגיות מחקריות, ובהן חוויות של נערות בשכונות עוני, קונפליקטים של זהות בקרב עולים חדשים ומצוקות חברתיות של נשים בדואיות.

הכאב הכרוני - פסיכולוגיה של התמודדות

שמעון שירי

תל-אביב: רסלינג. 2011. 100 עמודים

שנים של עבודה במחלקת השיקום בבית החולים הדסה ושל התמודדות עם כאבם הכרוני של חולים הובילו את ד"ר שמעון שירי, פסיכולוג רפואי ושיקומי, לכתוב ספר זה. הספר קושר בין היבטים פסיכולוגיים, רגשיים, קוגניטיביים ואחרים אשר נכללים בתופעת הכאב הכרוני. בשבעת פרקי הספר עוסק שירי בכאבים כרוניים שונים ובהם כאבי ראש וגב, דאבת השרירים, כאבים כתוצר של טראומה, ההיבטים הנפשיים של הכאב המתמשך, תפיסת הכאב הכרוני בראי ההיסטוריה ומצב הידע באשר לדרכי התמודדות עמו כיום ובראייה לעתיד. הספר יכול לשפוך אור על התופעה ומורכבותה, ובשל כך הוא תורם גם לאנשים המטפלים בחולים הסובלים מכאב כרוני ומלווים אותם וגם לחולים עצמם.

זאוס בוול סטריט - כלכלה וחברה בראי המיתולוגיה היוונית

מוריה אבנימלך

חיפה: פרדס. 2012. 242 עמודים

מוריה אבנימלך בחרה להציע בספר זה מסגרת מעניינת להתייחסות לתהליכים המתרחשים בחברות ובכלכלות של ימינו. פרשנויות רבות לתהליכים אלה מוצגות בספרות האקדמית, בספרות העיון ובכתיבה העיתונאית כאחד. מוריה אבנימלך, מרצה לתחומי כלכלה וחברה במסלול האקדמי של המכללה למנהל, מציעה פרשנות חדשה הכורכת זה בזה הווה ועבר. באמצעות השימוש בסיפורים מהמיתולוגיה היוונית מציגה הכותבת את פרשנותה למתרחש בעולמנו כאן. בנימה ייחודית מתרחשים להם דיונים בעוני ובאי שוויון, בריכוזיות ובגלובליזציה וחוברים להמשגות ממלחמת טרויה, סיוזיפוס, סיפורי מגע הזהב של מידאס ומכת הברק של זאוס. לאחר הקדמה של המחברת נפרסים 32 פרקים הקושרים בין אלה לאלה. אפשר לדון בפרשנות הסובייקטיבית של המחברת את המציאות, אפשר גם להעשיר את הידע וללמוד וללמד באמצעות חיבורים אלה, אשר עשויים לעטוף את הדיון העכשווי בניחות מסקרנים.

The Age of Dualization

Patrick Emmenegger, Silja Häusermann Bruno Palier, & Martin

Seeleib-Kauser (Eds.)

Oxford: Oxford University Press. 2012. 338 pages

השאלה כיצד לקיים ולהבטיח את המשך קיומה של מדינת רווחה בעידן הנוכחי אינה שאלה פשוטה, לא בהקשר הישראלי ולא במדינות מערביות אחרות. בספר זה נדונה תופעת הגידול בשיעורי העוני והאי שוויון בגלל גורמים שונים, ובהם תהליך הגלובליזציה, שינויים בשוק העבודה, מדיניות חברתית כזו או אחרת ואפיונים של ייצוג פוליטי של קבוצות. עורכי הספר מעלים את הטענה כי תהליכים שונים המלווים את החברות המערביות מאז שנות ה-70 מייצרים חלוקה דואלית של אלה הכלולים במערך החברתי-הכלכלי ואלה המודרים ממנו. חלוקה זו מתחזקת במעין תהליך המזין את עצמו, והיא מושפעת בעיקר, אך לא רק, מביטויים של מדיניות חברתית. לטענתם, "הפוליטיקה משנה" (Politics matters). כלומר: למדיניות ולתהליכים פוליטיים אשר התרחשו במדינות אלה השפעה דרמטית על התוצרים החברתיים. בספר נידונות סוגיות אלה במדינות מערביות שונות דוגמת גרמניה, צרפת והמדינות הנורדיות אשר הצליחו באופן יחסי לצמצם אפקט דואלי זה.

The Political Economy of Public Sector Governance

Antony Michael Bertelli

Cambridge: Cambridge University Press. 2012. 207 pages

אנטוני ברטלי טוען: "בקיצור, ספר זה הוא ספר שעניינו מדיניות ציבורית אך הוא מתייחס למינהל הציבורי באופן רציני" (עמ' 2). החיבור אינו טריוויאלי; פעמים רבות נוטים בספרות האקדמית להפריד בין מדיניות ציבורית למינהל ציבורי, אף שמדובר, במידה רבה, בשני צדדים של אותו מטבע. בספר זה מציע הכותב דיון תיאורטי במוסדות, בארגונים ובמנגנונים אשר מרכיבים את אופני המשילות של המגזר הציבורי. הספר נחלק לשני חלקים: בחלקו הראשון מציע הכותב דיון במסגרת התיאורטית של הכלכלה הפוליטית, ועוסק בין היתר במודל המנהל-סוכן, שאלות של ביזור וניטור פעילויות של סוכנויות בירוקרטיות (בעיקר באמצעות שימוש בדוגמאות מארצות הברית). חלקו השני של הספר עוסק בהשלכות ההקשרים התיאורטיים על שאלות שמנהלים במגזר הציבורי

מתמודדים איתן. הדיון נסוב סביב סוגיות שונות, דוגמת שיתופי פעולה עם ספקים בעידן של מיקור חוץ, האיזון בין מגוון אינטרסים, שיקול דעת ואחריותות של מנהלים במגזר הציבורי.